

de faar deres fulde Tilgodehavende. Det synes jeg er godt, og at denne Foranstaltning er truffet, har sikkert tjent i høj Grad til at skabe Ro; men at give en almindelig Statsgaranti til Indskyderne mener jeg maa være ganske udelukket. Jeg kan henvisse til et sørgelig aktuelt Tilfælde, der er indtraadt i disse Dage med Husmandskreditforeningen, som har tilstillet forskellige af sine Medlemmer en ubehagelig Underretning om, at de vil have at betale et væsentligt Tillæg til de Renter og Afdrag, de regelmæssig skal betale, paa Grund af de uheldige Forhold med de dobbeltmøntede Obligationer. Der er ikke af Østifternes Husmandskreditforening stillet Fordring om, at Staten nu skal komme til Hjælp, og kan Husmændene klare sig selv i en saadan Situation og selv rede sig ud af det, saa maa det være meget berettiget at sige til Indskyderne i Diskontobanken, at Staten heller ikke kan paatage sig at give dem en Garanti, thi hvor vil vi ende, hvis vi skal blive ved med disse Statsgarantier? I selve Bestyrelsen har jo Indskyderne eller deres Forening ikke faaet nogen som helst Indflydelse, men paa en eller anden Maade maa der efter min Mening sikres dem en passende Medvirkning ved Likvidationens Foretagelse. Det nærmere herom maa vi jo drøfte i et Udvalg. Jeg kan anse det som givet, at der fra mit Partis Side ikke vil blive stemt for denne Lov, som den foreligger, men at der maa Ændringer til. Det nærmere maa, som sagt, først drøftes i et Udvalg, og der kan ogsaa Spørgsmaalet om Aarsagerne til Sammenbrudet i 1924 og ogsaa om Aarsagerne til det tidligere Sammenbrud i 1922 tages op efter den Anledning, som der maatte blive givet.

Til Slutning har jeg kun at udtale et Ønske, som alle ærede Medlemmer og sikkert ogsaa alle udenfor denne Sal deler med mig, nemlig at det nu maa være Slut med de mange og store Bankkrak, der ryster vort økonomiske Liv, og at det maa lykkes ved fælles Hjælp i nogen Grad at faa genoprettet den Tillid, der er blevet saa stærkt rystet. Jeg kender kun et eneste reelt Middel til at genoprette Tilliden til de økonomiske Forhold, og det er, at alle, det være sig private eller offentlige Institutioner, sætter alt ind paa ikke at løbe fra deres Forpligtelser, men at opfylde dem saa vidt muligt fuldt ud og uden Afkortning. Dette maa ske til Punkt og Prikke, saa vidt vore Evner rækker, hvis Tilliden til Danmark og dansk Økonomi skal opretholdes saavel i Udlandet som herhjemme. Og en Ting til: Baade Staten og private maa passe paa

ikke letsindigt at paatage sig større Forpligtelser, end de evner at indfri, og ikke at udstede Løfter om Fordele til Per og Povel, Fordele, som lyder skønt i de vedkommendes Øre, men som let vil have til Følge, at naar man prøver paa at indfri dem, brister Statens Bæreevne og Samfundets med.

Zahle: Hvis en Udlænding, der var kommet hertil for at studere de økonomiske og sociale Forhold, f. Eks. fik forelagt en Fortegnelse over et Aars Fällitter, og han saa gik ud fra, at her havde han et Overblik over alle de økonomiske Sammenbrud, som havde fundet Sted i dette Aar, vilde han komme til at danne sig en alt for lys Forestilling om, hvordan det gaar til i Danmark. Forholdet er nemlig det, at vi har en Konkurslov, som er af 25. Marts 1872, og som altsaa er over et halvt Aarhundrede gammel, og denne Konkurslov er saadan, at man skyer den værre end Pesten, kan jeg sige; nu har vi endogsaa i Bankloven faaet indsat en Bestemmelse, hvorefter en Banks Konkurs kan udskydes i 14 Dage, hvis en Bank skulde komme dertil — men det kommer den for Resten ikke. Naar der i et Bo er Midler af nogen Betydning, bliver Konkursloven ikke anvendt. Vil man se paa Listen over dem, der bliver erklæret fallit her i Landet, vil man opdage, at det er smaa Haandværkere, i Regelen i Landsbyer, ganske smaa Detailhandlere, men aldrig store Firmaer, aldrig Mænd, som har drevet en stor Forretning. Konkursloven er nemlig nu saa forældet, at den ikke uden stort Spild af Værdier baade for Kreditorer og Debitorer kan anvendes paa Boer af Betydning. Hvis ikke Forholdet havde været det, kunde Konkursloven ogsaa have været anvendt paa Diskontobanken, og saa havde det ikke været nødvendigt for Statsministeren at udstede noget Provisorium. Jeg deler for øvrigt ikke den Opfattelse, som det ærede Medlem Hr. Kragh gjorde sig til Talsmand for: at den højtærede Statsminister har været ivrig efter at komme til at udstede et Provisorium; det tror jeg saamænd ikke, han har været, han har vel hverken været ivrig for det eller imod det; naar Grundlovens Betingelser er til Stede, er det en ganske naturlig Ting at udstede et Provisorium. Jeg antager, at den højtærede Minister har udstedt det, fordi han skønnede, det efter Omstændighederne var nødvendigt. Og det, som gjorde det nødvendigt, og det, som gjorde det nødvendigt, var altsaa det, at vor Konkurslov er saa forældet, at efter den behandles nu til Dags kun Fattigfolk og Smaakaarsfolk, aldrig